

VYDÁNÍ 7/2008

SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ: POVINNOSTI VLASTNÍKA LESA PO PROHLÁŠENÍ KONKURSU, POSTAVENÍ SPRÁVCE KONKURSNÍ PODSTATY V ŘÍZENÍ

Ejk 200/2008

k § 2 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa

I. Prohlášení konkursu nezproští úpadce těch povinností, které mu jakožto vlastníku lesa ukládá zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů.

II. Česká inspekce životního prostředí vykonává svoji dozorovou pravomoc svěřenou jí § 2 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve vztahu k vlastníkům lesů i po prohlášení konkursu.

(Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2008, čj. 9 Ca 15/2007-29)

Prejudikatura:

srov. č. 330/2004 Sb. NSS, č. 866/2006 Sb. NSS.

Věc:

Ing. Jiří C., správce konkursní podstaty společnosti s ručením omezeným MOCCA TRADE, proti Ministerstvu životního prostředí o opatření k nápravě.

Česká inspekce životního prostředí dne 25. 8. 2006 uložila společnosti s ručením omezeným MOCCA TRADE, jakožto účastníku řízení (vlastníku lesního pozemku), prostřednictvím žalobce podle ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 282/1991 Sb. toto opatření k nápravě: v součinnosti s odborným lesním hospodářem provádět důslednou ochranu lesa proti buření a okusu zvěří a dokončit zalesnění částí lesních pozemků p. č. 387, lesního porostu 846 D c 0 o výměře 0,21 ha a p. č. 320, lesního porostu 846 C j 1 o výměře 0,96 ha v k. ú. Březová u Všelibic tak, aby byla splněna zákonná ustanovení platná pro zalesněné lesní porosty a byly vytvořeny předpoklady pro splnění zákonem daných parametrů zajištěných lesních porostů.

Odvolání žalobce žalovaný dne 9. 10. 2006 zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění svého rozhodnutí se žalovaný zabýval vztahem mezi vlastníkem lesa, jímž je společnost s ručením omezeným MOCCA TRADE, toho času v konkursním řízení, a správcem konkursní podstaty, jenž v odvolání namítl, že není vlastníkem, a proto mu není možné uložit opatření k nápravě podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. 328/1991 Sb."). Žalovaný v této souvislosti poukázal na § 14 odst. 1 písm. a) téhož zákona, podle něhož prohlášením konkursu přechází oprávnění nakládat s majetkem patřícím do podstaty na správce. Ve smyslu § 14a téhož zákona přechází prohlášením konkursu na správce oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, které podle zákona a jiných právních předpisů jinak přísluší úpadci, jestliže souvisí s majetkem patřícím do podstaty. Žalovaný uvedl, že postavení správce v průběhu konkursního řízení zůstává zachováno, správce konkursní podstaty má samostatné postavení

vůči úpadci, přičemž z výše uvedených zákonných ustanovení vyplývá, že je to právě správce konkursní podstaty, kdo je z titulu výkonu správy majetku patřícího do podstaty způsobilý být účastníkem řízení vedeného správním orgánem. Žalovaný podotkl, že správce není adresátem uloženého opatření, které nesměřuje vůči jeho osobě, nýbrž vůči úpadci, jehož majetek správce konkursní podstaty spravuje. Postavení správce konkursní podstaty nic nemění na případném vzniku právní odpovědnosti úpadce z hlediska jeho povinností stanovených lesním zákonem. K námitce, že správce konkursní podstaty není vlastníkem (lesních pozemků), a že mu proto nelze podle zákona č. 328/1991 Sb., uložit povinnost odstranit následky mýtní těžby provedené osobou jednající za společnost v době před prohlášením konkursu, žalovaný zopakoval, že adresátem uloženého opatření k nápravě není správce konkursní podstaty, ale vlastník pozemku, toho času v konkursním řízení, jehož majetek v současné době správce konkursní podstaty spravuje. K námitce žalobce, že Česká inspekce životního prostředí není konkursní věřitel a že není možné mimo konkursní řízení se z konkursní podstaty uspokojit formou rozhodnutí uloženého správci podle správního řádu za následky způsobené společností před konkursním řízením, žalovaný uvedl, že Česká inspekce životního prostředí je podle zákona č. 282/1991 Sb., orgánem, který dozírá na dodržování právních předpisů týkajících se funkcí lesa jako složky životního prostředí. Podle § 3 odst. 2 tohoto zákona je inspekce oprávněna při zjištění nedostatků a škod uložit opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Inspekce v tomto řízení nevystupuje jako konkursní věřitel, ale jako orgán státní správy ukládající opatření k nápravě.

Žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. V žalobě uvedl, že společnost s ručením omezeným MOCCA TRADE v roce 1998 získala do svého vlastnictví les, na kterém téhož roku provedla mýtní těžbu. Rekultivaci pozemků ve smyslu lesního zákona však společnost neprovedla. V roce 2001 byl na majetek společnosti prohlášen konkurs, přezkumné řízení přihlášených pohledávek proběhlo 12. 12. 2001. Žalovaný ani Česká inspekce životního prostředí se do konkursního řízení nepřihlásili. Žalobce poukázal na § 14 odst. 1 písm. g) zákona č. 328/1991 Sb., podle kterého se prohlášením konkursu stávají nesplatné pohledávky a závazky úpadcovy splatnými. Žalobce má za to, že mu žádný zákon neukládá, aby mimo konkursní řízení uspokojoval další věřitele s nárokem vzniklým před prohlášením konkursu, který dle zákona nelze uspokojit jinak než z rozvrhu. Pozemky s úvazkem rekultivace byly nepřevoditelné a rekultivaci v rámci konkursu nebylo možné zabezpečit.

Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2006 byla věc postoupena Městskému soudu v Praze jakožto soudu věcně a místně příslušnému k jejímu projednání a rozhodnutí.

Městský soud v Praze žalobu zamítl.

Z ODŮVODNĚNÍ:

Soud se předně zcela ztotožňuje s názorem žalovaného, že Česká inspekce životního prostředí nevystupovala ve správním řízení, jež vyústilo ve vydání napadeného rozhodnutí, v pozici konkursního věřitele, jak se mylně domnívá žalobce. Inspekce dané správní řízení zahájila a rozhodnutí o uložení opatření k nápravě vydala jakožto správní orgán, jemuž je zákonem č. 282/1991 Sb. svěřena pravomoc zjišťovat nedostatky a škody na funkcích lesa

jako složce životního prostředí, jejich příčiny a osoby zodpovědné za jejich vznik nebo trvání (§ 3 odst. 1 zákona). Tyto nedostatky a škody na funkcích lesa Inspekce prokazatelně zjistila dne 28. 4. 2006 při kontrole lesních pozemků p. č. 387 a 320 v k. ú. Březová u Všelibic, nacházejících se tehdy ve vlastnictví společnosti s ručením omezeným MOCCA TRADE; v této souvislosti lze jen konstatovat, že proti správnosti kontrolních zjištění zachycených v protokolu o místním šetření z uvedeného dne žalobce ničeho nenamítá. Vzhledem ke zjištěným nedostatkům postupovala Inspekce zcela v souladu se zákonem (§ 3 odst. 2), když vlastníku předmětných lesních pozemků rozhodnutím ze dne 25. 8. 2006 uložila povinnost provést opatření k jejich nápravě. Protože se společnost s ručením omezeným MOCCA TRADE již v době zahájení správního řízení nacházela v konkursu, jednal správní orgán v řízení po právu se žalobcem jakožto správcem konkursní podstaty, na něhož v důsledku prohlášení konkursu podle § 14a odst. 1 věta první zákona č. 328/1991 Sb. přešlo oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, které podle zákona a jiných právních předpisů jinak přísluší úpadci, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty.

Soud považuje za potřebné zdůraznit, že prohlášení konkursu na majetek společnosti s ručením omezeným MOCCA TRADE v žádném případě nezprostilo úpadce těch povinností zakotvených v lesním zákoně, jejichž porušení mu bylo vytýkáno v rozhodnutích správních orgánů obou stupňů (§ 31 odst. 6, § 31 odst. 1, § 32 odst. 4 a § 37 odst. 1 lesního zákona). Takový účinek zákon č. 328/1991 Sb., s prohlášením konkursu na majetek úpadce rozhodně nespojuje. Společnost s ručením omezeným MOCCA TRADE byla tedy povinna tyto povinnosti plnit jak v době před prohlášením konkursu na její majetek, tak i po prohlášení konkursu. Uvedený závěr je dle názoru soudu též v souladu s nezpochybnitelným veřejným zájmem na kontinuálním zachování funkcí lesa představujícího nenahraditelnou složku životního prostředí (§ 1 lesního zákona). Ze žádného právního předpisu stejně tak nelze dovodit, že by Inspekce měla svou dozorovou pravomoc svěřenou jí ustanovením § 2 zákona č. 282/1991 Sb. ve vztahu k vlastníků lesů vykonávat jen do okamžiku prohlášení konkursu. Inspekce tudíž v souzené věci postupovala v souladu se zákonem, když úpadci (nikoliv přímo žalobci) prostřednictvím žalobce po zjištění nedostatků svým rozhodnutím uložila povinnost provést opatření k jejich nápravě. V dané věci se, jak již bylo řečeno shora, nejednalo o přihlášení pohledávky dalšího konkursního věřitele v rámci konkursního řízení, ale o výkon dozorové pravomoci ze strany Inspekce.

Skutečnost, že žalobce jako správce konkursní podstaty nedisponoval potřebnými finančními prostředky, jež by mu umožnily splnit opatření uložená Inspekcí, nemůže nikterak ovlivnit závěr soudu o tom, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla vydána v souladu se zákonem. Zákon č. 282/1991 Sb. neumožňuje Inspekci při výkonu její dozorové pravomoci přihlížet k majetkovým poměrům osob, které jsou zodpovědné za zjištěné nedostatky a škody na funkcích lesa. Inspekce proto byla při zjištění nedostatků popsaných v protokolu o místním šetření oprávněna a zároveň i povinna uložit vlastníku lesa, tj. úpadci, opatření k nápravě bez ohledu na to, zda stav konkursní podstaty umožňoval žalobci realizaci uloženého opatření.

Dostupné z:

<http://sbirka.nssoud.cz/cz/spravni-trestani-povinnosti-vlastnika-lesa-po-prohlaseni-konkursu-postaveni-spravce-konkursni-podstaty-v-rizeni.p1717.html?q=>

7/2008

SBÍRKA

ROZHODNUTÍ

NEJVYŠŠÍHO
SPRÁVNÍHO
SOUDU

7 2008
VI. ročník

(Rozhodnutí č. 1590-1622)